

CÁC HIỆP HỘI CHUNG TAY XÂY DỰNG CÁC QUY ĐỊNH VỀ TRÁCH NHIỆM MỞ RỘNG CỦA NHÀ SẢN XUẤT (EPR) TRONG TÁI CHẾ BAO BÌ, SẢN PHẨM THẢI BỎ ĐỂ BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG

Nguyễn Hồng Uy

Trưởng nhóm kỹ thuật Tiểu ban Thực phẩm Dinh dưỡng,
Hiệp hội Doanh nghiệp châu Âu tại Việt Nam

Các quy định về trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR)

Các hiệp hội, các doanh nghiệp phát triển bền vững đều rất ủng hộ việc bảo vệ môi trường nói chung; tái chế bao bì, sản phẩm thải bỏ nói riêng; và rất tích cực tham gia đóng góp xây dựng các quy định về EPR.

Hệ thống văn bản pháp luật:

- Luật Bảo vệ Môi trường (17/11/2020): Điều 54, 55 quy định về trách nhiệm tái chế bao bì, sản phẩm thải bỏ; xử lý chất thải.
- Nghị định 09/2022/NĐ-CP quy định:
  - + đóng góp xử lý chất thải từ 1/1/2023
  - + đóng góp tái chế bao bì, nắp quy, pin, săm lốp, dầu nhớt từ 1/1/2024
  - + Sản phẩm điện, điện tử: từ ngày 01 tháng 01 năm 2025;
  - + Phương tiện giao thông: từ ngày 01 tháng 01 năm 2027
- Định mức tái chế Fs: Dự thảo đang chờ ban hành

EPR LÀ VẤN ĐỀ RẤT LỚN, TÁC ĐỘNG ĐẾN TOÀN XÃ HỘI

Liên hiệp Anh rất giàu có.

Nhưng ngày 17/6/2023 Thủ tướng Anh Rishi Sunak phải ngừng ban hành Thuế Bao bì (EPR) vì gây gánh nặng 1035 bảng Anh/hộ gia đình/năm

Ngày 30/6/2023, Bộ trưởng Môi trường Anh từ chức
UK Environment Minister Zac Goldsmith
quits, rebukes PM

06/30/2023

The UK minister said he was leaving due to government's "apathy" and accused PM Rishi Sunak of being "uninterested" in environmental matters.

f t v

Rishi Sunak eyes packaging tax U-turn

Ministers hold talks about pushing back rollout of scheme to charge retailers and manufacturers for cost of council recycling

By Edward Malnick, SUNDAY POLITICAL EDITOR

17 June 2023 • 3:58pm

Ở VN, các hiệp hội ước tính chỉ với 3 loại bao bì (Kim loại, nhựa và giấy), đóng góp tái chế ~ 6000 tỷ/năm
→ Tổng phí EPR lên tới hàng chục ngàn tỷ/năm, gánh nặng lớn cho DN và người tiêu dùng, trong khi quy định sử dụng quỹ đóng góp này như thế nào vẫn chưa có -> Hiệu quả thực sự với môi trường chưa rõ!
Báo cáo đánh giá tác động của định mức tái chế Fs nêu “đóng góp tài chính theo Fs không làm gia tăng đáng kể chi phí sản xuất-nhập khẩu”???

Các quy định về trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR)

Đóng góp tái chế:

$F = R$ (tỷ lệ tái chế bắt buộc) x V (khối lượng bao bì, sản phẩm theo kg) x Fs (định mức tái chế).

Với sự tích cực đóng góp ý kiến của VCCI, các hiệp hội, các chuyên gia:

* R (tỷ lệ tái chế bắt buộc) trong ND 08/2022 đã được điều chỉnh khá phù hợp với tình hình thực tế

* Fs (định mức tái chế): Dự thảo đang chờ ban hành

- Một số Fs cao do chưa theo nguyên tắc kinh tế tuần hoàn, chưa “tính đúng, tính đủ” khi chưa trừ đi giá trị vật liệu thu hồi được.
- Bộ TNMT đã áp dụng hệ số để giảm Fs cho các vật liệu có giá trị tái chế dương (giá trị thu được khi tái chế > chi phí tái chế, nhà tái chế đang có lãi).
- Tuy hệ số cho Fs chưa được như kiến nghị của các hiệp hội (0,1-0,15 >> Dự thảo 0,2-0,4) nhưng điều này cũng đã giúp mức đóng góp về gần thực tế hơn

Trong Dự thảo Fs :

Fs của bao bì sắt cao gấp 1,37 lần trung bình Fs của 32 nước châu Âu + Israel + Thổ Nhĩ Kỳ (3.672 đ/kg so với 2.680 đ/kg)

Fs của thủy tinh cao gấp 2,12 lần (2.020 đ/kg so với 951 đ/kg) mức Fs trung bình của 14 nước Tây Âu

Tính toán từ các dữ liệu trong Mapping of Extended Producer Responsibility (EPR) schemes for packaging

- an overview for European countries (2023 – version 1.0) và bài trình bày của Văn phòng EPR Quốc gia tại Hội thảo 28/6/2023

EPR có hiệu lực từ 1/1/2024 nhưng thực thi còn nhiều vướng mắc

- **Fs chưa được ban hành:** Đến nay vẫn chưa được ban hành. DN chưa thể tính được mức phí nộp.
- **Thời gian nộp tiền chưa hợp lý:** Bộ TNHT hướng dẫn Các DN kê khai trước 30/3/2024 cho số lượng nhập khẩu, sản xuất của năm 2023. Nộp tiền tối thiểu 50% trước 20/4/2024, và còn lại trước 20/10/2024.

Nhiều ý kiến cho rằng hướng dẫn này chưa phù hợp với ND 08/2022/ND-CP, vì Nghị định quy định EPR có hiệu lực từ 1/1/2024. Theo đó, các sản phẩm sản xuất, nhập khẩu của năm 2023 chưa phải thực hiện trách nhiệm tái chế, nên việc bắt buộc kê khai và đóng góp tài chính để tái chế các sản phẩm sản xuất, nhập khẩu của năm 2023 là không phù hợp với Nghị định.

- **Chỉ được chọn 1 trong 2 hình thức:** tái chế hoặc nộp tiền hỗ trợ tái chế cho 1 loại bao bì, sản phẩm. Như vậy, nếu DN sản xuất 1 vạn chiếc ô tô/năm, có năng lực tái chế 90% số ô tô này thì vẫn phải đóng tiền cho 100% số ô tô đó, thay vì chỉ đóng 10% chưa tái chế được -> Như vậy là chưa khuyến khích được tái chế
- + VP EPR giải thích do Điều 54 Luật BVMT: “*Tổ chức, cá nhân quy định tại khoản 1 Điều này được lựa chọn thực hiện tái chế sản phẩm, bao bì theo một trong các hình thức sau đây: a) Tổ chức tái chế sản phẩm, bao bì; b) Đóng góp tài chính*”
- + Nhiều ý kiến cho rằng giải thích này chưa hợp lý vì diễn giải khiên cưỡng từ “sản phẩm” trong Luật BVMT là “1 loại sản phẩm”.

Nếu theo đúng Luật BVMT: 1 sản phẩm này DN có thể chọn tái chế, sản phẩm kia DN có thể chọn đóng góp tiền.

Luật BVMT không có khái niệm sản phẩm. Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa, điều 3, khoản 1 có định nghĩa về sản phẩm: “*Sản phẩm là kết quả của quá trình sản xuất hoặc cung ứng dịch vụ nhằm mục đích kinh doanh hoặc tiêu dùng*”. Theo đó, 1 chiếc ô tô hoàn toàn đáp ứng với định nghĩa “sản phẩm” vì chúng là “*kết quả của quá trình sản xuất nhằm mục đích kinh doanh hoặc tiêu dùng*”. Do đó, ở ví dụ trên, DN hoàn toàn có thể tái chế 9000 chiếc ô tô (tức 9000 sản phẩm) theo khả năng, và đóng góp tiền cho 1000 chiếc ô tô (1000 sản phẩm) còn lại.

Internal

NGHỊ QUYẾT 02/NQ-CP CHƯA ĐƯỢC THỰC HIỆN

- **Nghị quyết 02/NQ-CP ngày 5/1/2024 của Chính phủ** chỉ đạo Bộ TNMT giải quyết 3 vướng mắc về EPR, gửi kế hoạch thực hiện lên Chính Phủ trước ngày 20/1/2024. Tuy nhiên, cho đến nay chưa có hướng dẫn

“*Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành, địa phương liên quan: Tháo gỡ các vướng mắc trong triển khai thực hiện trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất (EPR). Trong đó, nghiên cứu một số nội dung sau:*

- Doanh nghiệp được thực hiện kết hợp cả hình thức tự tái chế và nộp tiền hỗ trợ tái chế trong cùng năm cho cùng một loại bao bì, sản phẩm thải bỏ;*
- Doanh nghiệp nộp đóng góp tái chế trên cơ sở quyết toán theo số lượng thực tế khi kết thúc năm và thời hạn nộp đến hết quý I của năm tiếp theo”.*
- Nghiên cứu, đề xuất chính sách ưu đãi đối với bao bì thân thiện với môi trường hoặc sử dụng vật liệu tái chế.”*

Các doanh nghiệp mong muốn:

- Fs sớm được ban hành để có thể lên được kế hoạch SX-KD bao gồm EPR.
- Mong muốn Bộ TN-MT có hướng dẫn thực hiện Nghị quyết 02/NQ-CP

Internal

MỘT SỐ VẤN ĐỀ KHÁC

Thông tư quản lý tài chính quỹ tái chế:

- Dự thảo Thông tư đã có từ 2 năm trước nhưng hiện vẫn chưa được ban hành
- Tiếp tục góp ý để có được một thông tư tốt, giúp việc sử dụng quỹ EPR công khai, minh bạch, đúng mục đích như đã quy định trong Luật BVMT

Bộ TNMT đang trình Chính phủ sửa đổi ND 08

Có nhiều sửa đổi về EPR và các vấn đề khác.

Một số ý kiến góp ý chưa được tiếp thu:

Nội dung	Quan ngại
	Chưa có nội dung nào thực hiện Nghị quyết 02/NQ-CP
Điều 81 sửa đổi định nghĩa định mức tái chế Fs: thêm “phục vụ quản lý, giám sát” vào “chi phí quản lý hành chính hỗ trợ thực hiện trách nhiệm tái chế”	Không phù hợp với Luật Bảo vệ môi trường, điều 54 quy định khoản đóng góp của DN chỉ dùng để hỗ trợ tái chế.
Điều 88 khoản 2 bỏ quy định Văn phòng EPR Quốc gia làm việc theo chế độ kiêm nhiệm	Làm tăng biên chế, không phù hợp với chỉ đạo tinh giản biên chế của Chính phủ

KIẾN NGHỊ

CÔNG TÁC XÂY DỰNG VĂN BẢN PHÁP LUẬT CẦN:

• THEO ĐÚNG LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT:

- Có đánh giá tác động đầy đủ và cụ thể
- Các ý kiến đóng góp được xem xét kỹ và tiếp thu, cả từ nhóm được hưởng lợi (các nhà tái chế) và nhóm bị tác động (các doanh nghiệp)
- Văn bản dưới không quy định ra ngoài hoặc trái lại văn bản trên

• DỰA TRÊN CƠ SỞ KHOA HỌC, KINH NGHIỆM QUỐC TẾ

• PHÙ HỢP VỚI THỰC TIỄN VIỆT NAM

THỰC THI:

- Cơ quan quản lý khẩn trương ban hành các hướng dẫn để thực hiện, sửa đổi các bất cập
- Các doanh nghiệp chủ động, tích cực tái chế, bảo vệ môi trường

CÙNG CHUNG TAY BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN